

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น
วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๕
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๕๓๑,๗๑๑.๙๔ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๖๔ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๔,๒๐๘,๙๗๖.๒๙ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๖๒ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๔,๕๘๗,๘๗๘.๘๑ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๒๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๒,๒๘๔.๔๓ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

๒.๑.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒๑ จังหวัด จำนวน ๖,๕๓๐.๕๓ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒๘๓.๒๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖,๘๑๓.๗๓ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๓,๙๓๒.๐๓ ไร่	(๖๐.๒๑%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๒,๕๓๐.๔๕ ไร่	(๓๘.๗๕%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๖๘.๐๕ ไร่	(๑.๐๔%)

๒.๑.๒ แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด ๒๔ จังหวัด จำนวน ๑๒,๙๙๓.๒๙ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒๐๓.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๓,๑๙๖.๕๔ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๕,๖๗๗.๒๙ ไร่	(๔๓.๖๙%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๗,๑๖๒.๐๐ ไร่	(๕๕.๑๒%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๑๕๔.๐๐ ไร่	(๑.๑๙%)

๒.๑.๓ ดิวังแรด พื้นที่ระบาด ๒๑ จังหวัด จำนวน ๕,๘๙๙.๓๗ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒๒๘.๗๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖,๑๒๘.๑๒ ไร่)

๒.๑.๔ ดิวังวงง พื้นที่ระบาด ๑๓ จังหวัด จำนวน ๑,๑๐๐.๔๗ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๕๗.๓๗ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๑๕๗.๘๔ ไร่)

๒.๑.๕ ไรสีขามะพร้าว พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๙๕๗.๕๘ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒๒.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๗๙.๕๘ ไร่)

๒.๑.๖ หนอนกินใบมะพร้าว พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๖๕.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๕.๐๐ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

๒.๒.๑ หนอนปลอกเล็ก พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๑,๘๓๔.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๓๑.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๗๐๓.๐๐ ไร่)

๒.๒.๒ ตัวงแตรด พื้นที่ระบาด ๑๐ จังหวัด จำนวน ๑,๕๐๔.๗๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๔๐.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๓๖๔.๗๖ ไร่)

๒.๒.๓ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๑,๑๘๖.๗๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๐.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๑๘๖.๒๖ ไร่)

๒.๒.๔ โรคทะลายเน่า พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด จำนวน ๙๔.๑๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๔.๙๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๙.๐๒ ไร่)

๒.๓ ศัตรูยางพารา

๒.๓.๑ โรครากขาว พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด จำนวน ๑๕๖.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๔.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๖๐.๐๐ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด จำนวน ๑๐,๖๓๗.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๐,๖๓๗.๐๐ ไร่)

๒.๓.๓ โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด ๑๐ จังหวัด จำนวน ๘,๗๐๒.๗๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘,๖๘๗.๗๐ ไร่)

๒.๓.๔ โรคหน้ำยางแห้ง พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๑๘๑.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๘๑.๕๐ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ รมรงค์ให้เกษตรกรสำรวจ เฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์การระบาดของอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งแนะนำให้เกษตรกรตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนกินใบมะพร้าวไปเผาทำลายและเก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์ และทำความสะอาดสวนมะพร้าวอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิต ขยาย และปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิต ขยาย และปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) ควบคุมหนอนของแมลงค้ำหน้ำมะพร้าวและแตนเบียนเตตระสติคัส (*Tetrastichus brontispae*) ควบคุมด้กแต่แมลงค้ำหน้ำมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๔ ใช้กับดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับตัวงแตรด และด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อ โดยใช้เชื้อรามेटตาโรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดตัวงแตรด และด้วงงวงในระยะด้กแต่ และระยะตัวหนอน

๓.๑.๕ โรสี้ขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไรไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจันจนถึงระยะผลขนาดเล้กห่างกันประมาณ ๑ สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสี้ขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๒ การควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน

๓.๒.๑ รมรงค์ให้เกษตรกรตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนปลอกเล็กทำลายและเก็บเศษซากพืชนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง เพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์ ทำความสะอาดสวนปาล์มน้ำมัน และกำจัดวัชพืชรอบแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ พ่นหนอนปลอกเล็กด้วยเชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) อัตรา ๑๐๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ ๕ มิลลิลิตร พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเย็น พ่นติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓ ครั้ง ห่างกัน ๕ - ๗ วัน

๓.๒.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานีร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุราษฎร์ธานี และศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดกิจกรรมงานรณรงค์ป้องกันกำจัดหนอนปลอกเล็กในปาล์มน้ำมันแบบผสมผสานในพื้นที่อำเภอท่าฉาง บรรยายให้ความรู้และสาธิต การป้องกันกำจัดหนอนปลอกเล็กในปาล์มน้ำมัน เพื่อสร้างการรับรู้แก่เกษตรกรรชนสวนปาล์มน้ำมัน ที่ถูกต้องและเหมาะสม พร้อมทั้งให้ความรู้กับเกษตรกร เรื่องการใช้สารเคมีและการใช้วิธีการในการป้องกันกำจัด หนอนปลอกเล็กอย่างถูกต้อง

๓.๒.๔ ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๒.๕ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าและโรคทะลายเน่าของปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาดไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

๓.๒.๖ รณรงค์ให้เกษตรกรตัดทะลายที่เป็นโรคทะลายเน่าของปาล์มน้ำมันไปเผาทำลายนอกแปลง

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยต้นยางพาราที่มีอายุมากกว่า ๓ ปีขึ้นไป ควรขุดคุ้ยกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร จำกัดบริเวณที่เป็นโรค โดยขุดระหว่างต้นที่อยู่ถัดไปจากต้นที่แสดงอาการทางใบ ในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงของแถว ยางพาราที่พบโรคกับแถวถัดไปทั้ง ๒ ข้าง เพื่อป้องกันการลุกลามทางราก และควรขุดลอกคูทุกปี

๓.๓.๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อกำจัดและควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น โดยใช้อัตรา เชื้อสด ๑ กิโลกรัมต่อไร่ ทุก ๓ เดือน เช่น ใช้เชื้อสดผสมปุ๋ยอินทรีย์ ๑๐๐ กิโลกรัม และรำ ๔ กิโลกรัม หวาน หรือใช้เชื้อสดผสมน้ำหรือน้ำผสมน้ำหมักชีวภาพ ๒๐๐ ลิตร พันบริเวณที่เป็นโรค ทั้งนี้ ควรหว่านหรือพ่นให้เชื้อราไตรโคเดอร์มาครอบคลุมบนใบยางพาราที่ร่วงหล่นทั่วทั้งสวน ทั้งนี้ การใช้เชื้อสดผสมปุ๋ยอินทรีย์หรือผสมน้ำหมักชีวภาพ อาจทำให้มีต้นทุนเพิ่มขึ้น แต่ต้นยางพาราจะได้รับธาตุอาหารและฮอร์โมนพืช ช่วยบำรุงต้นให้สมบูรณ์แข็งแรง

๓.๓.๓ หมั่นสำรวจแปลงยางพาราอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก หากพบต้นยางพารา มีทรงพุ่มเหี่ยวเฉา ใบร่วง ให้รีบกำจัดส่วนที่เป็นโรคทิ้งทันที

๓.๓.๔ กำจัดใบยางพาราที่เกิดโรคหรือวัชพืช ซึ่งอาจเป็นแหล่งสะสมหรือพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค และบำรุงและเสริมสร้างความสมบูรณ์แข็งแรงให้ต้นยางพารา เช่น การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และใส่ให้เหมาะสมกับระยะการเจริญเติบโตของยางพาราตามคำแนะนำของการยางแห่งประเทศไทย

๓.๓.๕ ปลูกยางพาราพันธุ์ต้านทานโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา พันธุ์ต้านทานปานกลาง ได้แก่ PB ๒๓๕, RRIT ๒๒๖ และ BPM ๑

๓.๓.๖ หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารารุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

- ๑) ไตพโนโคนาโซล + โพรพิโคนาโซล อัตรา ๑๕ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร
- ๒) คาร์เบนดาซิม อัตรา ๓๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร
- ๓) โพรคลอราซ อัตรา ๒๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร

๓.๓.๗ รณรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพาราอยู่ในช่วงผลัดใบ เปิดกรีดยางเมื่อต้นยางได้ขนาดใช้ระบบกรีดยางที่เหมาะสมกับพันธุ์ยาง และใส่ปุ๋ยบำรุงต้นยางพาราให้สมบูรณ์ตามคำแนะนำของการยางแห่งประเทศไทย เพื่อลดการเกิดโรคหน้ายางแห้ง

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงงวง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนพาราซ่า โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคราแป้ง และโรคใบจุดตากบ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ด้วงงวง และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนปลอกเล็ก แมลงดำหนาม โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง หนอนทราย โรครากขาว โรคใบร่วง และโรคเส้นดำ

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ด้วงแรด และโรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ หนอนปลอกเล็ก ด้วงกุหลาบ และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว และโรคใบจุดตากบ

ภาคตะวันออก

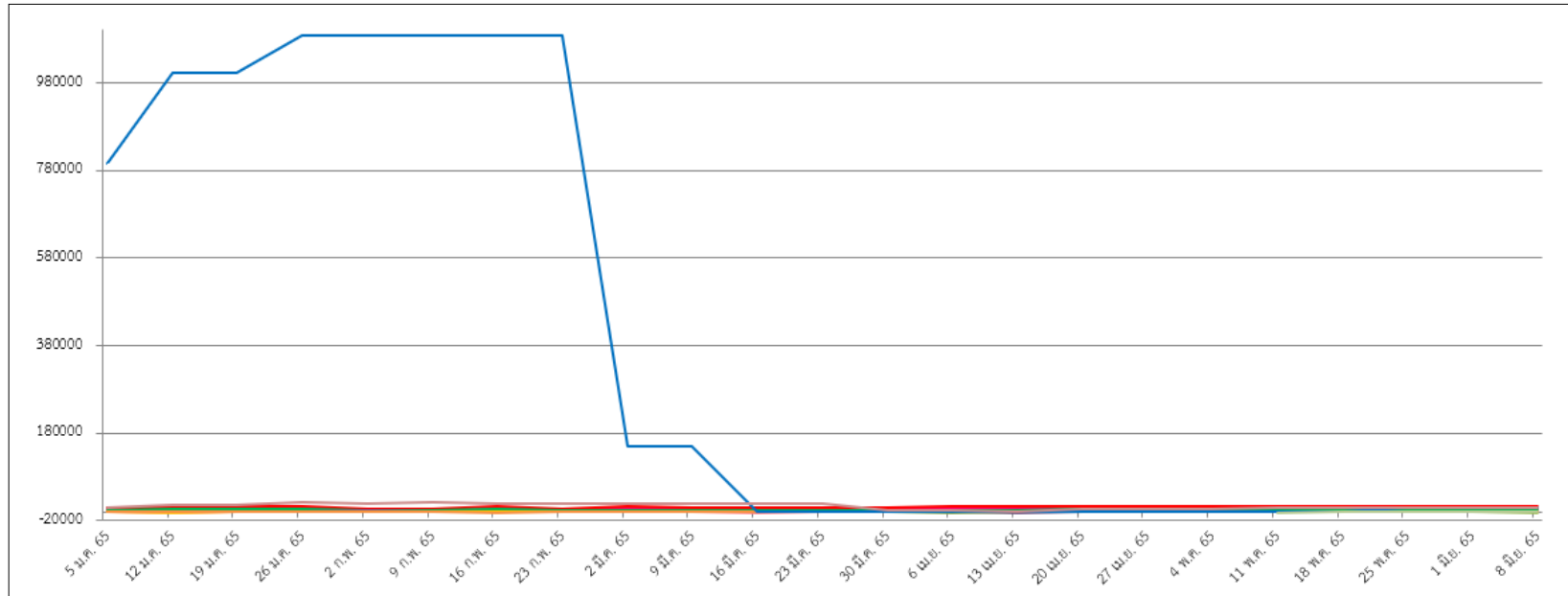
- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ ด้วงแรด ด้วงงวง และโรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนปลอกเล็ก ด้วงกุหลาบ และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา และโรคใบร่วง

ภาคใต้

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ด้วงแรด และด้วงงวง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหน้าแมว หนอนปลอกเล็ก โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง หนอนทราย โรครากขาว โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา และโรคใบร่วง

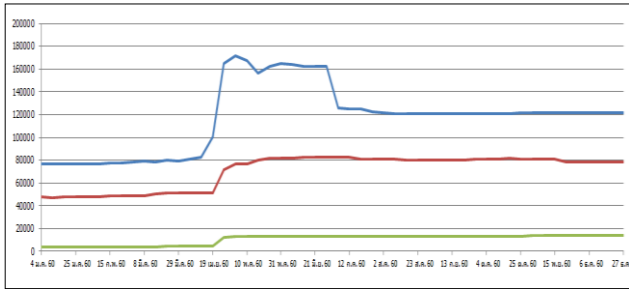
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๕

ภาพรวมทั้งประเทศ

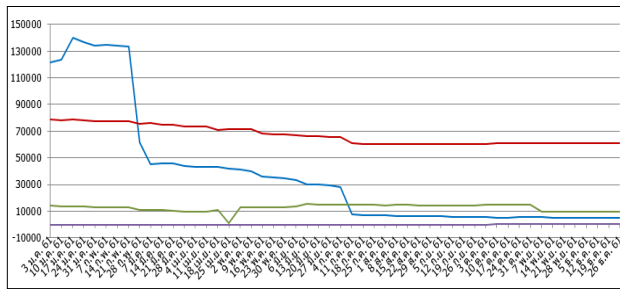

■ หนอนหัวดำ - มะพร้าว ๖,๕๓๐.๕๓ ไร่	■ ดั้วแรด - ปาล์มน้ำมัน ๑,๕๐๔.๗๖ ไร่
■ แมลงดำหนาม - มะพร้าว ๑๒,๙๙๓.๒๙ ไร่	■ โรคลำต้นเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๑,๑๘๖.๗๖ ไร่
■ ดั้วแรด - มะพร้าว ๕,๘๙๙.๓๗ ไร่	■ โรคทะลายเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๙๔.๑๐ ไร่
■ ดั้วงวง - มะพร้าว ๑,๑๐๐.๔๗ ไร่	■ โรครากขาว - ยางพารา ๑๕๖.๐๐ ไร่
■ โรสี้ขามะพร้าว - มะพร้าว ๙๕๗.๕๘ ไร่	■ โรคใบร่วงชนิดใหม่ - ยางพารา ๑๐,๖๓๗.๐๐ ไร่
■ หนอนกินใบ - มะพร้าว ๖๕.๐๐ ไร่	■ โรคใบร่วง - ยางพารา ๘,๗๐๒.๗๐ ไร่
■ หนอนปลอกเล็ก - ปาล์มน้ำมัน ๑,๘๓๔.๐๐ ไร่	■ โรคหน้ายางแห้ง - ยางพารา ๑๘๑.๕๐ ไร่

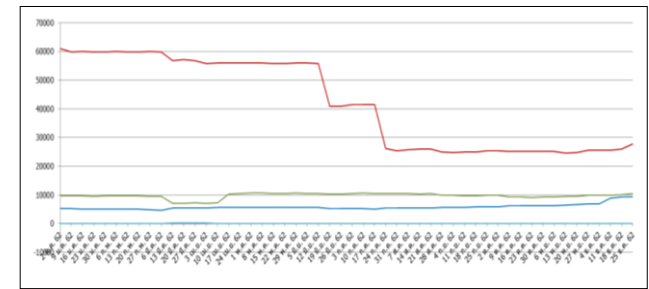
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

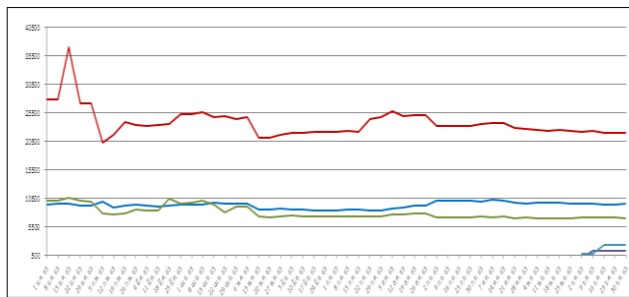
ปี ๒๕๖๐

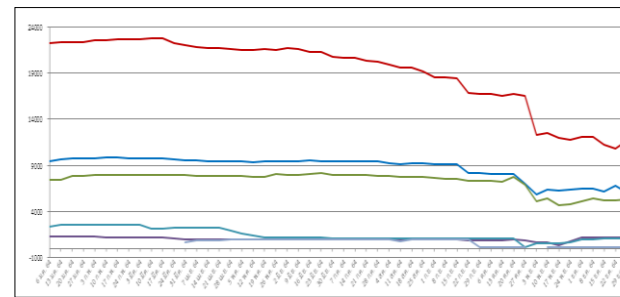
ปี ๒๕๖๑

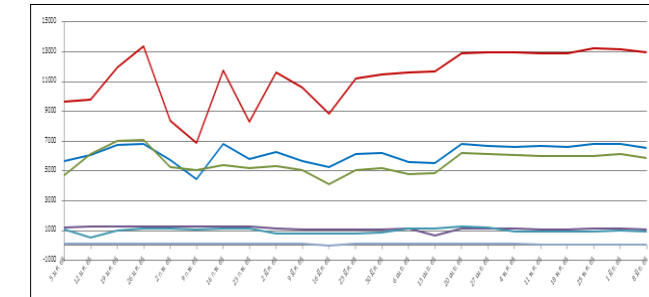
ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

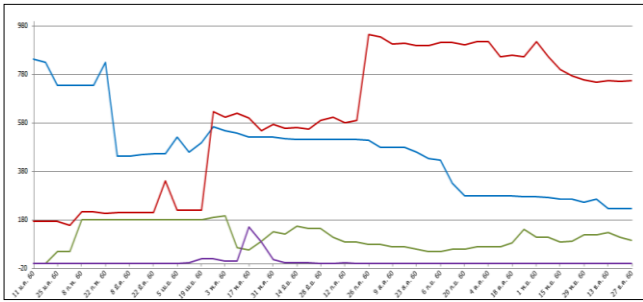
ปี ๒๕๖๔

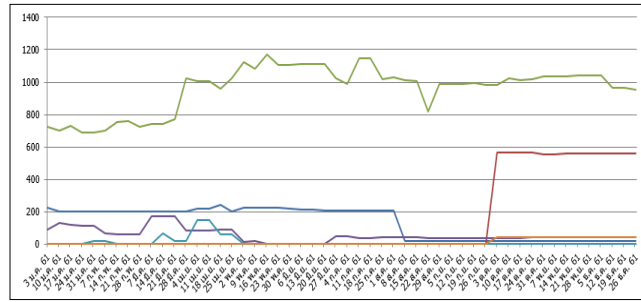
ปี ๒๕๖๕

- หนอนหัวดำ ๖,๕๓๐.๕๓ ไร่
- แมลงดำหนาม ๑๒,๙๙๓.๒๙ ไร่
- ด้วงแรด ๕,๘๙๙.๓๗ ไร่
- ด้วงวง ๑,๑๐๐.๔๗ ไร่
- โรสีขามะพร้าว ๙๕๗.๕๘ ไร่
- หนอนกินใบ ๖๕.๐๐ ไร่

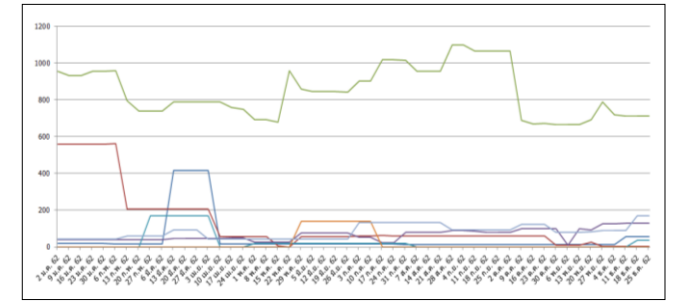
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปลาน้ำจืด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

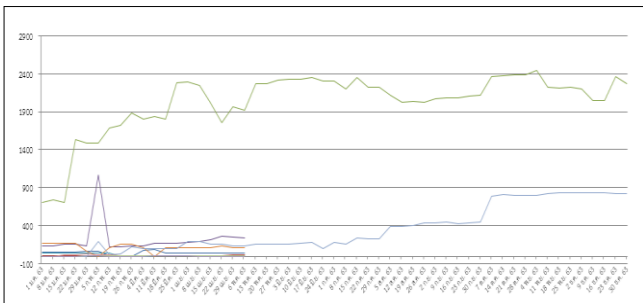
ปี ๒๕๖๐

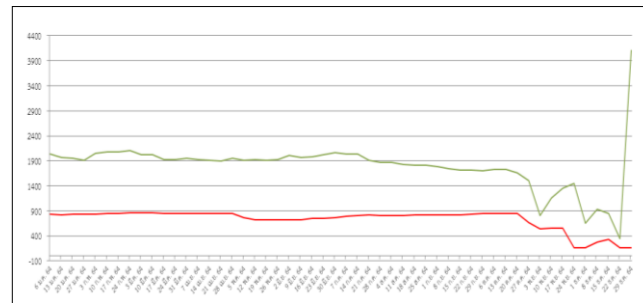
ปี ๒๕๖๑

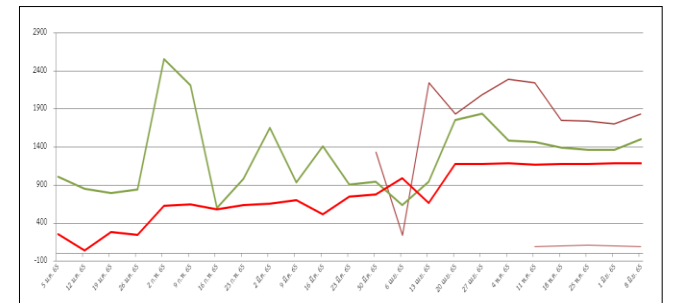
ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

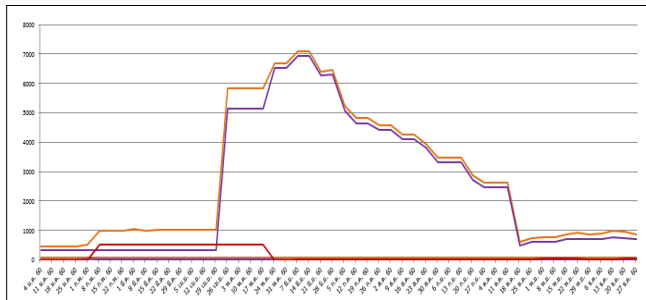
ปี ๒๕๖๔

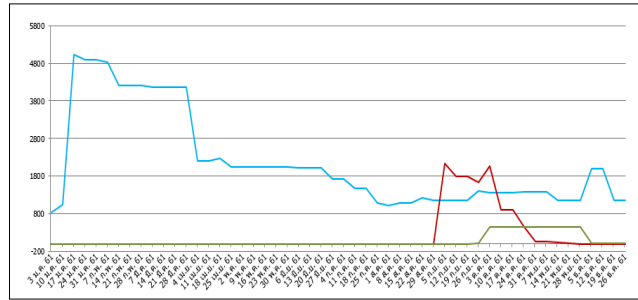
ปี ๒๕๖๕

- หนอนปลอกเล็ก ๑,๘๓๔.๐๐ ไร่
- ตัวงแสด ๑,๕๐๔.๗๖ ไร่
- โรคลำต้นเน่า ๑,๑๘๖.๗๖ ไร่
- โรคทะลายเน่า ๙๔.๑๐ ไร่

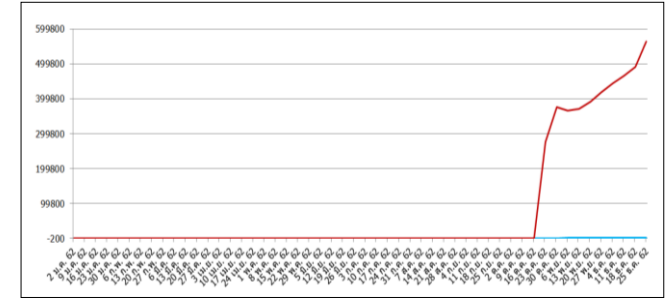
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

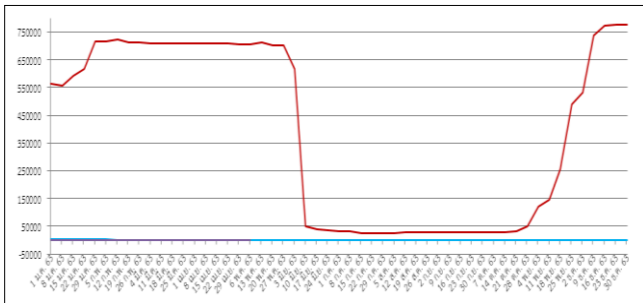
ปี ๒๕๖๐

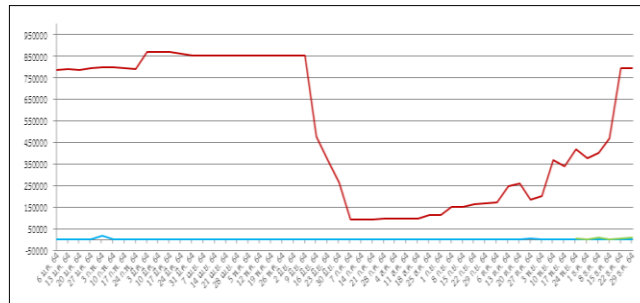
ปี ๒๕๖๑

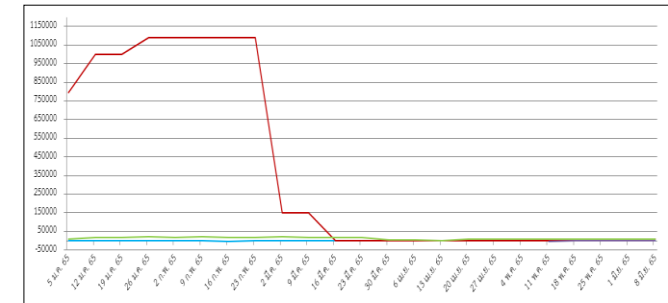
ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

ปี ๒๕๖๔

ปี ๒๕๖๕

- โรครากขาว ๑๕๖.๐๐ ไร่
- โรคใบร่วงชนิดใหม่ ๑๐,๖๓๗.๐๐ ไร่
- โรคใบร่วง ๘,๗๐๒.๗๐ ไร่
- โรคหน้ายางแห้ง ๑๘๑.๕๐ ไร่